

Europos Parlamento
socialistų & demokratų
pažangiojo aljanso frakcija

Ukrainos ir Moldovos integracija į ES struktūras

EP narys, dr. Juozas Olekas

Kandidačių statusas

- Ukraina išsiuntė paraišką narystei ES 2022 m. vasario 28 d., Moldova – kovo 3 d.
- 2022 m. birželio 17 d. Europos Komisija pateikė nuomones dėl Ukrainos, Gruzijos ir Moldovos Respublikos pateiktų paraiškų.
- 2022 m. birželio 23 d., vienbalsiai sutarus visų 27 ES valstybių narių vadovams, buvo suteikta europinė perspektyva ir kandidačių statusas Ukrainai ir Moldovai.
- Kandidačių statusas buvo suteiktas su sąlyga, kad šalys imsis reikalingų reformų.
- Komisija stebės jų pažangą vykdant šiuos veiksmus ir pateiks apie juos ataskaitas kaip savo reguliaraus plėtros paketo dalį.

EP rezoliucija 2022-06-23

- Ragina valstybių vadovus nedelsiant suteikti Ukrainai ir Moldovai kandidačių į ES statusą.
- Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą kontekste šis žingsnis rodo lyderystę, ryžtą ir viziją.
- Narystė ES nespartinama – ji yra nuopelnais pagrįstas ir struktūrizuotas procesas, kuriam reikia įvykdyti narystės ES kriterijus ir užtikrinti veiksmingą reformų įgyvendinimą.
- Ragina kandidačių valdžios institucijas parodyti politinį pasiryžimą įgyvendinti žmonių europinius siekius, paspartinti reformas.
- Visateisės narystės ES perspektyva atitinka pačios ES politinius, ekonominius ir saugumo interesus.

Ukrainos įvertinimas

Politinis

- Demokratija.
- Konkurencingi rinkimai
- Konstitucinė, teisėkūros ir institucinė sistema atitinka standartus.
- Sėkminga decentralizacijos reforma.
- Sustiprintas teismų nepriklausomumas.
- Nepriklausomos kovos su korupcija institucijos.
- Aktyvi ir įgalinta pilietinė visuomenė.
- Institucijų atsparumas – valdžia veikia net ir karo metu.

Ekonominis

- Makroekonominis ir finansinis stabilumas ir po Rusijos invazijos.
- Rodo ne tik labai stiprų politinį ryžtą, bet ir gerai veikiančias institucijas.
- Gebėjimas susidoroti su konkurenciniu spaudimu ES labai priklausys nuo to, kaip bus suplanuotos ir išdėstytos pokario investicijos.

Pajėgumas vykdyti narystės įsipareigojimus

- Nuo 2016 m. ES ir Ukrainos asociacijos susitarimas.
- Laisvosios prekybos zona.
- Apima precedento neturintį ES acquis kiekį.
- Priartėjo prie esminių ES acquis elementų daugelyje skyrių.

Ukrainos tolesni žingsniai

- Teisėjų atrankos procedūros stiprinimas.
- Kova su korupcija, ypač aukštu lygiu, vykdant aktyvius ir veiksmingus tyrimus bei patraukimą baudžiamojon atsakomybėn.
- Kova su pinigų plovimu - teisės aktai turi atitikti standartus.
- Teisėsaugos sektoriaus reformos planas.
- Antioligarchų įstatymas, apribojantis oligarchų įtaką ekonominiame, politiniame ir visuomeniniame gyvenime teisiškai pagrįstu būdu.
- Žiniasklaidos įstatymas, kuriuo Ukrainos teisės aktai suderinami su ES direktyva ir suteikiami įgaliojimai nepriklausomai žiniasklaidos reguliavimo institucijai.
- Tautinių mažumų teisinės sistemos reforma.

Moldovos įvertinimas

Politinis

- Demokratija.
- Tvirta reformų darbotvarkė.
- Konkurencingi rinkimai.
- Teisinė ir konstitucinė bazė atitinka standartus.
- Šiuolaikinio viešojo administravimo pagrindai.
- Pažanga viešųjų finansų valdyme.
- Ryžtinga teisingumo reforma.
- Žmogaus teisių ir žodžio laisvės sistema atitinka standartus.
- Pažanga žiniasklaidos laisvės srityje

Ekonominis

- Patikima makroekonominė politika.
- Sustiprintas finansų sektoriaus stabilumas.
- Pagerinta verslo aplinka.

Pajėgumas vykdyti narystės įsipareigojimus

- Nuo 2016 m. ES ir Moldovos asociacijos susitarimas
- Laisvosios prekybos zona.
- Jau įtraukta daug ES acquis.
- Palaipsniui pradėtas derinimo procesas daugelyje skyrių.

S&D

Moldovos tolesni žingsniai

- Teisingumo sistemos reformos užbaigimas.
- Kova su korupcija.
- Įsipareigojimas „deoligarchizuoti“.
- Kova su organizuotu nusikalstamumu, finansiniais nusikaltimais ir pinigų plovimu.
- Gebėjimų įgyvendinti reformas ir teikti kokybiškas viešąsias paslaugas padidinimas, spartinant viešojo administravimo reformą.
- Viešųjų finansų, įskaitant viešuosius pirkimus, valdymo reforma,
- Pilietinės visuomenės įtraukimo stiprinimas.
- Žmogaus teisių, ypač pažeidžiamų grupių apsaugos, lyčių lygybės ir kovos su smurtu prieš moteris stiprinimas.

Prekyba su Ukraina

- ES yra didžiausia Ukrainos prekybos partnerė, Ukraina - 15-a pagal dydį ES prekybos partnerė.
- Bendra ES ir Ukrainos prekyba 2021 m. - beveik 52,4 mlrd. EUR.
- Ukrainos eksportas į ES 2021 m. - 24,1 mlrd. EUR - geležis ir plienas, rūdos, gyvuliniai ir augaliniai riebalai ir aliejus, ypač saulėgrąžų, mašinos ir grūdai.
- ES eksportas į Ukrainą - 28,3 mlrd. EUR - mašinos, transporto įranga ir priemonės, kuras, farmacijos produktai.
- ES priėmė reglamentą, leidžiantį laikinai visiškai liberalizuoti prekybą ir 2022-06-04 - 2023-06-05 sustabdyti prekybos apsaugos priemones.
- Ukraina ir ES skiečia pastoviai įtvirtinti „solidarumo koridorius“ žemės ūkio ir maisto produktų eksportui.
- Europos Komisija tvirtina, kad solidarumo koridoriai neturi neigiamo poveikio bendrajai rinkai, ūkininkų padėčiai ir kainoms.

Prekyba su Moldova

- Europos Sąjunga - didžiausia Moldovos prekybos partnerė.
- Moldova užima 56 vietą tarp ES prekybos partnerių.
- ES eksportas į Moldovą 2021 m. - 3,8 mlrd. - mašinos, mineraliniai produktai.
- ES importas iš Moldovos 2021 m. - 1,83 mlrd. EUR, - elektros prietaisai, netaurieji metalai, augaliniai produktai.
- EP Tarptautinės prekybos komitetas leido padvigubinti žemės ūkio produktų, eksportuojamų į ES be muitų (slyvų, vynuogių, obuolių, pomidorų, česnakų, vyšnių ir vynuogių sulčių) kiekį.
- Laikina prekybos priemonė leis Moldovai įveikti Rusijos, Baltarusijos ir Ukrainos rinkų praradimą, dalį prekybos nukreipti į ES, parduoti šių metų derlių ir paremti ekonomikos stabilumą.

Dėkoju už dėmesį

dr. Juozas Olekas
Europos Parlamento narys, S&D
juozas.olekas@europarl.europa.eu

